

[Guldberg.]

1939-lejen. Det er nemmere, det må erkendes, men vi kan risikere, at den afstand, der bliver tale om til den tid, er praktisk taget den samme som den, vi har i dag, bare mellem gennemsnittet af noget mere forvirret og et nyt niveau.

Forliget indeholder jo mange ting, der gør det lettere for os at reparere på manglerne i fremtiden, og adskillige fremskridt i forhold til den tilstand, der hidtil har hersket. Det er naturligt særlig at nævne ejerlejlighedernes indførelse, og jeg synes også, det er en god ordning, at vi har fundet vej til en gradvis overgang til selvfinansiering i det sociale boligbyggeri; lad så være, at man må lave nogle lidt mere udviklede ting i overgangsperioden; vi skal dog i gang, vi kan jo ikke lade det ligge og vente. Lige sådan må vi sige, at aftalen om, hvorledes huslejen skal indregnes i pristallet, er en ting, som vi må erklære os tilfreds med.

Boligstøtteordningen kan blive en forbedring, hvis den bliver rigtigt udformet. Vi vil fortsat arbejde for, at den først og fremmest bliver en socialt rigtig afløsning af de hidtidige ordninger, og det mener vi også der skulle være mulighed for at komme frem til; men vi er ængstelige for, og vi vil gerne være med til at sikre, at det nu ikke bliver til en støtteordning, som efterhånden på grund af udviklingen kan komme til at omfatte størstedelen af de skatteydere, som i virkeligheden selv skal betale den, ikke mindst fordi det så også ender med snarere at blive tilskud til prisstigningen i nybyggeriet i stedet for en egentlig social ordning. Faren for noget sådant er til stede i denne overgangsperiode netop i kraft af, at huslejuddigningen kommer til at foregå i en lang periode, hvor der ikke er bevægelighed på boligmarkedet, således som vi havde ønsket det.

Også jeg vil gøre nogle enkelte bemærkninger om den debat, der har været. Vi har jo fra venstres side, ikke mindst i de livlige dage i december, hvor der blev debatteret meget, været meget tilbageholdende med at svare. Det skyldes naturligvis vort ønske om at få forlig og vort håb om, at vi kunne holde diskussionen på et sagligt plan. Vi beklager, at dette efter vor opfattelse ikke helt har været tilfældet. Naturligvis har andre partier haft andre saglige opfattelser om så

vigtigt et spørgsmål, og naturligvis skal vi kunne drøfte det frit både i udvalg og offentlighed, men vi skulle gerne kunne gøre det ikke mindst om spørgsmål af denne karakter, uden at det skulle være nødvendigt for at opnå nogle fordele at tillægge hinanden andre synspunkter end dem, vi selv giver udtryk for. Der er fra anden side tillagt venstre adskillige synspunkter i den periode, som ikke er vore, og jeg bliver nødt til at nævne nogle af dem.

Det har således været hævdet, at vi ville ophæve lejerbeskyttelsen, inden der var mulighed for en boligreserve; det er fri opfindelse. Vi har understreget, at målet for det hele var et frit boligmarked. Det er måske det ord, der er blevet benyttet til dette, det ved jeg ikke rigtig. Derfor noterer vi altså også med tilfredshed, at det ord nu står i forliget, og at vi er enige om det.

Det har været hævdet over for os, at vi ved at foreslå de andre partier, at der under forhandlingerne skulle drøftes muligheden for den hurtige normalisering — som vi føler os overbevist om at alle havde været tjent med ved hjælp af kompensationer — dermed havde forladt forårets forlig. Det er urigtigt. I forligets tekst står der, at udvalget skal overveje, om en del af lejerforhøjelserne skal bindes, anvendes til kompensationer til lejerne eller indgå til det offentlige til boligformål. Hvorledes man så kan hævde, at det måtte være forbudt at diskutere kompensationer på forligets grundlag, har jeg svært ved at se. Formuleringen giver efter min mening klart grundlag for at drøfte både kompensationsordninger og den socialdemokratiske tanke om boligfunds, selv om ordet ikke er nævnt; det er dog det, der indgår i teksten.

I debatten om nødvendigheden af at få en vurdering har det i særlig grad været fremhævet, at det var venstre, der ønskede den og ville skabe en kæmpemæssig og ganske overflødig administrativ opgave. Når vi ikke har svaret på det, er det, fordi vi synes, man skal have respekt for udvalgsarbejdet. Nu er det altså kommet helt klart frem, hvad vi har vidst længe, at alle uanset administrative betænkeligheder — og dem havde vi da også — måtte anse det for uforsvarligt at gå ind i så store huslejerforhøjelser og med et så skævt og urimeligt huslejeniveau, som vi har, uden at have